

saa efter Mæret 1875 præsenteres en Obligation forsynet med Rentecoupons, af hvilken der ikke er hævet Renter siden 1855, saa er den foreldet, og det vil altsaa sees, at 20 Aar gjælder som Foreldelsesfrist for begge Slags Obligationer, men den gjælder for den ene af dem kun med en vis Indskrænkning, nemlig den, der er udtrykt i det andet Punktum af § 1. Med Hensyn til Lovforslagets § 2 gjorde det ærede Medlem en Bemærkning, der gif ud paa, at det skulde pålægges Finansministeriet som en Pligt at give Erstatning, at give den i Paragraphen nævnte Eier Bederlag for hans Statsforfrvning. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem dog ikke herved har overseet, at den Betingelse, hvorunder Erstatning gives, jo er den, at den omhandlede Statsforfrvning er bortkommen. Det vil altsaa sees, at det, for at Erstatning skal kunne gives, ikke er nok, at Obligationen er foreldet, men at der tillige maa komme til som en anden Betingelse, at der er fremkommet en høj Grad af Sandsynlighed for, at den paagjældende Person virkelig er berettiget til at forlange en saadan Obligation udløst som sin Eiendom. Dette er nu et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket det i de allerfleste Tilfælde næsten er umuligt at tilvejebringe juridisk Beviis. Derimod kan der, navnlig naar Anmeldelse af Tabet har fundet Sted tidt, fremkomme en meget høj Grad af Sandsynlighed for, at Obligationen virkelig er frakommen sin Eier, og at den Mand, som har anmeldt Tabet, virkelig er dens Eier. Derom maa Finansministeren imidlertid skjønne, aldeles ligesom han nu i det Tilfælde, der er omtalt i Lovens af 31te Marts 1858 § 4, nemlig naar en Obligation paastaes at være tilintetgjort ved et Uheld, maa skjønne, om der er overveitende Sandsynlighed tilstede for, at en saadan Tilintetgjørelse virkelig har fundet Sted, samt at den paagjældende Obligation virkelig har tilhørt den Mand, der har anmeldt at have mistet den. Kun naar Finansministeren skjønner dette, udløser han en ny Obligation. Der er dog i saa Henseende, saavidt mig bekjendt, altid gaaet frem med megen Liberalitet. Nogen Forpligtelse vilde man derimod overordentlig vanskeligt kunne

pålægge Finansministeren, da han saa ogsaa vilde komme til at give Erstatning i saadanne Tilfælde, hvor han ansaae det for overveitende sandsynligt, at det var et temerært Krav, der var fremkommet. Dette tror jeg ikke vilde være tjenligt, og jeg skal derfor tiltraade, at Bestemmelsen i § 2 bliver staaende, som den er affattet.

Brock: Det er ikke forblevet skjult for mig, at Lovforslaget gif ud paa, at den foreslaaede Præscriptionsfrist eller Foreldelsesfrist skulde kunne gjøres gjældende allerede strax fra Lovens Emanation, forsaavidt det kunde siges, at Foreldelsesfristen allerede var løben, dog med den Indskrænkning, som er givet ved Lovforslagets § 3. Naar jeg imidlertid ikke har tilladt mig nogen Indvending i saa Henseende, da er det, fordi jeg ganske deler de Anskuelser, som den høitærede Finansminister nu har gjort gjældende. Jeg antager, at der ved Love af den Natur som den her foreslaaede, der foreskrive en længere Præscriptionsfrist, slet ikke kan siges at være Noget til Hindrer for at lade Lovens strax fra sin Emanation faae Indflydelse paa Retsholdene eller, om han saa vil kalde det, faae tilbagevirkende Kraft. Det er jo vel ganske rigtigt, at det er et almindeligt Princip, at man ikke letfindig skal tillægge Love tilbagevirkende Kraft, men det er dog ikke et aldeles urørligt Princip. Spørgsmaalet bliver derfor ved hvert enkelt Tilfælde, hvad der kan ansees for hensigtsmæssigt. Den høitærede Finansminister har jo ogsaa oplyst, at vor Lovgivning i tidligere beslaegtede Tilfælde ikke har havt nogen Frygt for at give en Lov Anvendelighed umiddelbart ved dens Emanation. Jeg vil gaae videre og sige, at jeg, hvis der ikke indeholdtes nogen § 3 i det nærværende Lovforslag af det Indhold, som § 3 har, vilde idetmindste ansee det for tvivlsomt, om ikke Landets Domstole vilde ansee sig berettigede til strax og umiddelbart ved Lovens Udkomme at anvende § 1 paa en allerede nu løbende Præscription. Jeg skal dog ikke påberaabe mig, at den gamle Bestemmelse i Christian den 5tes Lov om, at alle Gjældsbreve ere døde og magtesløse, naar de ere 20 Aar gamle, efter sit umiddelbare Ordindhold synes at maatte for-